

ΕΛΛΗΝΕΣ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

ΣΠΑΡΑΓΜΟΣ

ΤΟΥ Κ. ΧΑΡΗ ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ

Στὸν κ. Διενύσιο Κέκκινο

— Θεέ μου ! Δὲ βαστῶ πειά !...

Ο κύριος Ζαχαρίας ὁ Καταρέλης στριμφογυόλζει πάνων στὸ κρεβάτι του καὶ δέρνεται. Δὲν ἔχει κοιμηθεὶ καθόλον, τοὺς γύντες τώρα βασανίζεται, κλαίει καὶ χτυπεῖται απελπισμένα... Τὸ πρόσωπό του εἰνε ὄχιρο, τὰ μάτια του κόκκινα ἀπ' τὸ κλάμα καὶ τὴν ἀγρύπνια...

Ιλλαὶ του, στὴν ἐταξίδια, ἡ μεγάλη θαλσσινή ἀχιβάδος εἶνε γεμάτη μισοσθυμένα τσιγάρα. Τὸ δωμάτιο εἶνε ντουχνισμένο ἀπ' τὸν καπνό...

Ἐξω μόλις πῆρε νὰ φέγγυ. *Ενα γκρίζο φινιοπωρινὸ πρωτὸ ἀπλώνεται πάνω ἀπὸ τὴν πόλη, γεμάτο πένθος καὶ μελαγχολία...

Ο κύριος Ζαχαρίας κατεβαίνει ἀπ' τὸ κρεβάτι, φρόαιει τὶς παντοῦφλες του καὶ πλησιάζει στὸ παράθυρο. Ρίχνει ἕνα θλιβεό βλέμμα στὸ βαρυσυννεφιασμένο οὐρανό, στενάζει βαθειά καὶ ἀκούμπατει τὸ κεφάλι του στὴν κορνίτσα τοῦ τζαμοῦ, ποὺ τὰ μάτια κατεβασμένα στὸν θρηματικό δόρο. Μένει ἔτοι ἀφηρημένος μὲ τὰ χέρια στανωμένα στὸ στήθος, μὲ τὸ βλέμμα καμένο, μὲ τὴν δυν κλαμένη, ἀρκετὴ δρά. Κάθε τόσο ἔνας βαθὺς στεναγμός τὸν τινάζει ὀλόληθο, τοῦ φουσκωνει τὸ στήθος, τοῦ βουφωνει τὰ μάτια...

Ο κύριος Ζαχαρίας σπέρφεται τὴν μεγάλη, τὴν ἀνείπωτη συμφορά, ποὺ τὸν τήνυπτε ἀξέφανα κατακέφαλα, ποὺ τὸν σύντριψε, ποὺ τοῦζοψε τὴν εὐθυγάντη καὶ τὴ γαλήνη τῆς ζωῆς του στὴ μέση, σπέρφεται τὴν πολυλατρεμένη τὴ γυναικά του, τὴν "Αννα, ποὺ ἀξέφανα, χωρὶς λόγο, χωρὶς κανένα προηγούμενο μαζὶ του, σηκώθηκε καὶ ἐψύχει δῶ καὶ τοὺς μέρες, ἀφῆγε τὸ σπίτι της ἔρημο, τὸ παιδί τους ὅρφανό καὶ κάθηκε ἔγινε ἀφαντή, μαζὶ μὲ καποτο γητεύη, μὲ κάποιο ἐπιδέξιο καρδιολέγη, ποὺ τὴν ἐμπλεξει μὲ τέχνη στὰ δίχτυνα του...

Ποτὲ του δὲν τὸ περίμενε αὐτό, ποτὲ του δὲν τὸχεὶς οὐφιστεῖ, δὲν τὸ φανταζόταν ποτὲ καὶ ποτὲ ὁ Ζαχαρίας. Οἱ κερανὸν ἔτεσσος ὀλάσφανα καὶ τὸν χτύπησε κατακέφαλα καὶ τὸν ἀστραπόκαψε. Πλήγε νὰ τρελλαθῇ ἀπ' τὸ κακό του, κιντύνεψε νὰ πεδανή τὴ λύτη του, ἡ ἀπελπιτή του τὸν βιλάντωσε, τοὺς μέρες τώρα κλαίει καὶ δέρνεται, ἀπύνος καὶ γνωτικός, μιστότελλος, σαστιμενός, μὴ ξέροντας τί νὰ κάμῃ, σὲ ποιὸν νὰ πῆ τὸν πονο του, ποὺ ναῦηρος προηγούμενος, πώς νὰ πνιξῇ μέσα του τὴν ἄγρια φυρούρια τῆς ἀπελπισίας του ποὺ τὸν ἔχει ἀφανίσει...

Τὴν ἀγαπήσιμη τὴν "Αννα του μ' δῆλη του τὴ καρδιά, ήταν ἐρωτευμένος τρελλά μαζὶ της, ζύδος γεμάτος εὐτυχία κάτιο ἀπ' τὸ γαλαζιό φῶς τῶν ματιῶν της, τὰ δυν κόδινα τοῦ γαμού τους, ἀντὶ νὰ τοὺς λιγοστέψων τὴ φωτιά τῆς ἀγάπης τοῦ τὴν είχαν δυναμάσει... "Ολος δὲ κόδιος γι' αὐτὸν ἦταν ἡ γυναικά του καὶ τὸ παιδί του, ξυπόσε στὸν μινρὸ παραδείσιο τοῦ σπιτιοῦ του πολυεντυχισμένος, σὰν μέσα σ' δινειο... Καὶ ἀξαφνα ὅλα γκρεμιστήκαν, δλα κάθηκαν, δλα σκοτεινισταν γύρω του...

Νὰ τον ἀπατήῃ ἡ "Αννα του : Ποτὲ του δὲν τοῦ μπήκε μιὰ τὸσο προστυχη ὑποψία στὸ νοῦ του καὶ διάλογος νά... Νὰ ποὺ τὸν πλά-

κωσει ἡ συμφορά ἀπότομα, νὰ ποὺ δλα σωράστηκεν γάφω του σ' ἐρείπια, νὰ ποὺ τάχασε δλα — δλα...

Πλᾶς θὰ ζήητη τώρα χωρὶς αὐτή : Τί νὰ τὴν κάμη τὴ ζωὴ μακριά της : Μονάχα ἡ ἐλπίδα πως δά το μετανοώσῃ καὶ δά ζαναγρήσῃ τὸν κρατάει στὴ ζωὴ ἀλλοιώς ὑάχε πενθανει, θλινιγε τὸ παιδί του με τὰ ίδια τον τὰ χέρια καὶ δά γινόταν κι' ὅδιος κομμάτι !...

Μά δά γνοιση... Σήμερα, αύριο, μεδαύριο, θὰ ζανατέσῃ στὴν ἀγκαλιά του συντριμμένη γά το σφάλμα της, τοσκυσμένη, καταπικριμένη, ἀποφασισμένη νὰ ζέλεισθῇ γιὰ διτὶ ζωει, με μια καινούργια ἀγάπη... *Ετοι θά γίνη... Αύτη εἰνε ἡ ἐλπίδα του, η μοναχή του ἐλπίδα, η στερηνή ἐλπίδα του κύριο Ζαχαρίας...

Σκέφτεται ἀόρια ὁ κύριος Ζαχαρίας πὼς φταίει κι' ὁ ὅδιος γά δτε ἔγινε. Γιατὶ νὰ μη προσέξῃ καλύτερα, γιατὶ νὰ μην ἀνακαλύψῃ το μυστικό τῆς γυναικας του, γιατὶ νὰ μη προλάβῃ τὸ κακό; Ήτρα τελευταία δταν πολὺ μελαγχολική κι' ἀπότομη στὸ φέρσιμό της, γενούρια καὶ παροξυνή. Εδραίνε πειο σύχνα ἀπ' τὸ σπίτι, πολλές φορες ἀργούσε νὰ γυρισῃ τὸ βράδι. Κι' αύτος τα πιστευει δλα, ἀκούγε τὶς δικαιολογίες της καὶ ήσυχαζε...

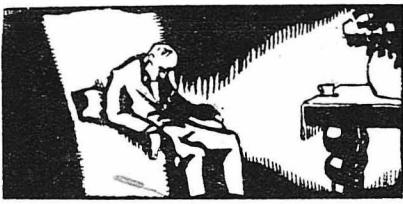
Θυμάται ἀόρια δλα Ζαχαρίας, πὼς μια νυχτα τὴν ἀκούσει νὰ φωναζῃ μεσα στὸν δπνο της κάποιο δνομα, ἵνα ζένο ἀντρίκιο δνομα. Καὶ τὴν ἀλλη μερα δταν την ρωτης γι' αὐτό, — τὸ θυμάται σαν τώρα — αὐτή γέλασε γενετικα καὶ γενούρια, γνοισ ἀλλοιος τὰ ματια της, σὰν κάπι να ζητοσε μεσα στὴν καμαρη καὶ τὸ δάπανησ με ἀσυνάρτητα καὶ μασηη μενα ἰδγια :

— Αλήθεια ... Οχι δά ! ... Ακονσες καλα ... Οφ ! αύτα τὰ δνεισα ! ... Κώστα φωναζα ... Κώστα ... δέν θυμάμαι ... ε ! α ! ... ναι... ναι...

Και τού δηγήδηκε μια φανταστική λοτορία γιότ τὸν καιρο πον πηγανε ἀκομα σχολειο καὶ καθοταν πλαί-πλαί μ' ἓνα θεοκοντο μαθητη πον τὸν λεγανε μάλιστα κοντο-Κωστά. Ελδες ἔχει ἀλήθεια νὰ τὸν νειρευτῇ δτερερ ἀπό τὸσο καρο ! Θυμάται καλη πως αὐτὸς ἐφυγε δτερερ γιὰ τὴν Αυστρία. Πλώς περασαν τὰ χρονια ! Μπορει και νάχη πεθάνει πειά ο καύμενος δλ κοντο-Κωστας !...

*Ολες αὐτές η γενετιες της τοιδρογονταν τῷστο μαναλὸ τοῦ Ζαχαρία καὶ τὸν κανουν νὰ θυμωηη με τὸν δαντο τον. Γιατὶ νὰ μη τὰ μαριοτῆ δλα ; Γιατὶ ν' ἀφηη νέ τὸν πλανεσσ ετοι ; Γιατὶ νὰ μη τὰ προλαβῃ ...

Θυμάται ἀόρια τὴν δρελλαθη τὴν γυναικα του, θυμάται τὴν ἀγονια του καὶ τὸ χτυποχαδι δτον, τὰ δρελλατα τὸν στὰ φιλικα σπιτια, τὴν ντροπη του πον δύσκολα τὴν ἐχρησε απ' τὸν ἀλλοιο, τὴν ἀπελπισια του, τοὺς φρονος τοε, τὴν παρασάλη του, τὴν ἔσαψι τῆς λύτης του πον τὸν διπάσει την μια στιγμη καὶ πον λιγο ἐλλειψε νὰ τοῦ σαλεψῃ τὸ μαναλο ! Ιιώς δὲν τρελλαθη τὴν γυντα αὐτη :

Πῶς δὲν ἔπεσε ἀπ'
τὸ παράθυρό του
νὰ γίνη κομμά-
τια ;...

Πῶς χώρεσε
στὴν καρδιά του
ὅλη ἐκείνη ἡ φουρ-
τούνα, ὅλη ἐκείνη
ἡ ἄγρια τρικυμία,
τοῦ πόνου καὶ τοῦ
ἀπελπισμοῦ;
Γίποτε δὲν τοῦ μι-

Γάρ οὖτε στὸ στήτη ὥσχος κ' εὐχαριστημένος. Τίποτε δὲν τοῦ μλοῦσθε μέσος του γιὰ τὴν συμφορά ποὺ τὸν περιώμενε. Είχε φύγει ἀπ' τά γραφεῖα τῆς Ἐπαγγείας ποὺ ἔργαζοταν τὴν συνθεσιμένη του ὄρα, μετά τὰ απαντώσαντε στὴ «Συνάντηση» μὲ τὸν παλήρο του φίλο, τὸν γέρον Τρόμην, ἐπακέντω τὸ σκάπι τους, τὸν κέρδισε κι' δλος χαρά πήγιανε νὰ διηγηθῇ τὴν νίκη του στὴ γυναικα του.

¹ Η ὑπορέτρια ποὺ τοῦ ἀνοίξε τὴν πόρτα δταν ἔφτασε σπίτι τὸν κύτταξε σαστισμένα. Κατάλαβε πὼς κάτι ἥθελε νὰ τοῦ πῇ και κοντοστάθηκε περίεργος.

— "Ε .. τὶ τρέχει ;
·Η μηδέν εἶται δυναόμενος δὲν εἶναι μηδέ ποτε

— Ἡ κυρία, είτε ή τηρούσια, δὲν είναι μαζί σας ;
Ο χώρα Ζαχαρίας ἀντηγόνη. Δέν είχε γυρίσει ἀκόμα ή γυναίκας του ; Αἰσθάνθησε νά τοῦ κόβεται ή πνοή. Λασανισμένος πάν τά-
τορεχε δρα μόλις ληγή έλαψε στην ὑπερέστια μερικές ἐρωτήσεις, ἔχων
ύπερεστο τὸ καπέλον του ὡς τὰ φρύδα και ξαναγίγνεται. Οταν βρέ-
ύτησε στὸ δόμον στάθηκε ἀναποφάσιστος. Είχε ἀνάκατεν τὸ μυαλό-
του, δὲν μποροῦσε νά τκεφτη. Ἀλλ' τὸν καιρὸ τοῦ γίμνου του
πρώτη φορά τοῦ συνέβαινε ἔνα τέτοια πρᾶμα. Ποὺ είχε πάει ή γυ-
ναίκα του ; Τι τῆς είχε συμβεῖ ; Κάτι κυκλὼ βέβαια γιά νά μη γυ-
ρίση τέτοια δρα...

Αποφάσισε νὰ πάρῃ μὲ τὴ σειρὰ τὰ φυλικὰ σπίτια. Συγγενεῖς δὲν είχαν κ' οἱ δύο τους στήγη 'Αθήνα. Μπορεῖ ν' ἀργοπόδησε σέ καμμιά φύλη της, ποιὸς ζέσει... 'Ως τὴν ώρα ἐκείνη δὲν ιλχε περάσει ἀπ' τὸ κεφάλι του ἡ φυρκτὴ ἀλήθευσι, δὲν ὑποψιαζότανε μιὰ τέτοια ντροπή, μιὰ τόσο μεγάλη συμφορά...

Στὸ πόδον φιλικὸ σπίτι ποὺ χτύπησε ξα-
φνιάστηκαν σών τὸν εἰδάν. Ἡ γυναικαὶ του :
“Οχι, δὲν είχε περάσει καθόλου ἀπὸ κεῖ. Μά-
πως... τι είχε συμβεῖ; Δὲν είχε γυρίσει σπίτι
τέτοιων ώρα· “Αρχισαν νά τόδι ζαΐζουν με διά-
φορες ἐφωτήσεις, είλαντο ὑποψασταὶ ποιὸς ξέρει
τι, καὶ προσπαθοῦσαν νά μάθουν τι τρέχει. Ο
Ζαχαρίας κατάλαβε τὴ γκάφα του καὶ μπάλωσε
τὰ πράματα ὅπως μπόρεσε δαύλητρα. Δὲν ἤταν
τίτοτα. Επειδὴ είχε κάποια δυσλειά ξέκαι
κι όργοντος τὴς είχε πει ἄπ’ τὸ μεσημέρι νά περάσῃ
λιγὸ τὴν ώρα της σὲ καρμάλι φιλενάδα της Τή-
λειώσεως μολαταῦτα γηράγονα καὶ γι’ αὐτό διάβηκε
νά φωτησῃ, ἔτι ἐντελῶς τυχαία, κανὼς περ-
νοῦσε γιά νά πάρ σπιτι του. Αὐτὸ ήταν δλο...
Δέν επειε νά μάνυνογινο...”

Τοὺς καληγύντισε ὑστερα γελαστός, μὲ ψεύ-
τικο κέφι, μὴ βλέποντας τὴν ὥσα νά φύγῃ. Τὸν ἔβγαλαν ὡς τὴν
πόρτα μὲ γέλοια καὶ φωνές :

— Καλή νύχτα ! Τούς χαιρετισμούς στήν "Αννα !...

·Ο ουντό Ζαχαρίας χαχάνιζε κι' αυτός, μ' ὅλο τὸ βάρος ποῦνοιωθε
στὴν καρδιά.

— Καληνύχτα... Καληνύχτα... χά χά χά!... "Έχει νὰ κάμη για λοισα ḥ γυναικα του τώρα ποὺ θὰ πάῃ σπίτι και θὰ τῆς τὰ πῆ. Χά χά χά!..."

Πήρε βιαστικός, τὸ δοῦμο μὲ τὰ δόντια σφιγμένα, θυμωμένος μ' ὀλούς καὶ μὲ τὸν ἔαντο του. Τί γαχά σηαντὴ πούκαινε;
Ἐπρεπε νὰ βοῆ κάποια ἀλλή δικαιολογία γιαν νὰ μην ὑποκαίστονται τίποτα. Αὐτὸ δέπερε νὰ κάνῃ .. Προχωροῦσε γρήγορα — γρήγορα μὲ τὸ κεφάλι σκέμανε, μὲ κλειστές τις γροθίες, ἀναστατωμένος, συννεφιασμένος, βαρύς...

Είχε νά περάσει άκομα άπό τέσσερα σπίτια. Κ' ἐπρεπε νά κάμη γρήγορα γιατί ή δύσα περνούσε. Ήταν τούς ἔλεγε πώς ἐμπλέκε κάποντα σε κάποιουν συναδέλφου του και πώς περνώντας σκέφτηκε νά τούς πημά καλποτέρα... Ναί, νάι, αὐτό ήταν τό καλύτερο. «Ετοι δὲν θά ύποψιαζόντουσαν τίποτα, δεν θά γελούσαν εἰς βάρος του...»

Ἐχει ἀνοίξει τώρα τὸ βῆμα τοῦ, τρέχει σχεδόν για νὰ προφτάσῃ. Μᾶ δλος του ὁ κόπος, δλο του τὸ σπάτωμα και τὸ λαχάνισμα πήγε στὰ χαμένα. Πουσνένα δὲ βρήκε τὴ γυναικὶ τον, σὲ κανένα φιλικὸν τού σπίτι δὲν μπόρεσε νὰ μάθῃ τίποτα. Σαφνιαζόντουσαν μάλιστα ποὺ δὲν βλέπεν. Μὲ τώρα πειά είχε τὴν δικιολογία πρόχειρον. Μ' δλη του τὴ στενοχώλια κι δλη του τὴν ἀπλεπισιά, ἔπειρε οὐφος γελαστὸ κι ἀδιάφορο και τους ἔλεγε ἐνα σωρὸ ψέμματα :

An illustration of a man with a long, thin face, wearing a suit and tie. He is looking down and slightly to his left with a somber expression. The background is dark and textured.

Ἄξαφνα ἡ ἔδια λεπτὴ φωνὴ ἀντίχησε σ' αὐτιά του, δύος πρωτηγορού πον τὸν φωτοσάντι τὸν ὄντες εἶνε. «Ηταν ὁ νέος ποὺ καθόδαν πλάι του. Κάτι τούτενες χαμογελαστά, μὰ ὁ κύνος Ζαχαρίας δὲν κατύλαβε. Δέν είχε κέφι για κουβέντα, ηθελε μοναξιά, δῆλα γύνω τοῦ

ἐνοχλοῦσαν. Σηκώθηκε ἀπό

ε νά φύγη. Στό στρίψιμο του δρομού πέθηκε μαρτυρίας το χωροφύλακα ποιήσε πεπλάτη του διανικότερης καθόπεια στόν πάγκο νότια της πετροπαύλεως. Τον φάνηκε πώς τὸν παραμόνευε καιρός απαραίτητης. Τόν κύτταξε μάλιστα και πατα με περιέγεια. Ο χωροφύλακας κούνησε το κεφάλι του μὲ φοβέρα :
“Αἴντε... γχερεμού!...”
Ο κώδικας Ζαχαρίας κοντοστάθηκε σαστιγμένος. Τοῦ φαινόταν πώς νιερεύεται. Γιατί

ρα, χωρὶς νὰ πῇ λέξην.. Ποιὸς ξέρει; .. Μπορεῖ νά ταν μεθυσμένος αύτὸς ὁ γοινωτιανός. Κι' ξέρει θάτανε χωρὶς ἄλλο..

αυτούς οι κριτισμοί. Καί επειδή πάντα χωρίς απλούστηκαν.
"Ανηφόρισε πεια για τόπια τουν, με την έλπιδα πώς θα υποικονιστή¹ γνωνιακά του έξειν κάν τὸν περιμένων. Επειδή γνωνάν αρκείων Θά του έξηγοσθε τις συνέρχι κ' δλα, κούφωσι, λύπη, ἀπέλπισια θά του περινούσαν μέσα στά γλυκόλογά της. Ή έλπιδα αύτή τοι μαλάκωντας σάν βλάσπιο την ἄγωνία του, τοῦδινε γέες δυνάμει νά περπατάν γοηγόρωθερα...

Μά δταν ἐφτιεστή γονιά τοῦ δρόμου ποὺ βρισκόταν τὸ σπίτι του στάθμης ἀπότομα. Αν ἡ γυναικα τὸν δένει εἰχε γυρίσει; Τούτη φάνηκε γιὰ μᾶια σπιληγή πώς νη γῆ σάλευε κάτω ἀπό τὰ πόδια του πώς τὰ σπίτια χορεύανε ἔτοιμα γά γκρεμιστοῦνε ἀπάνω του. "Ε-σφιξες τοὺς κεφάλι την ἀνάμεσα στίς παλάμες του, ἔλειπε τὰ μάτια του κι' ἀπόμεινε ἔτοις ἀρκετή ώρα. "Εψαχγε νά βοϊ μᾶια δικαιοιλογία γιὰ γιὰ τὴν ὑπηρέτρια, δένη ήθελε νά μαθευτῇ τὸ κακό ποὺ τὸ βρήκε, ήθελε νά τὸ κρατήσῃ κρυφό ἀπ' δλους, δσο νά δη τὶ θ' ἀπομνημότας.

Εμεινέ έτσι κάμποσα δευτερόλεπτα κ' ὑστερα τραβήγης μπρὸς μακονικό βῆμα. «Οταν ἔφθασε μπροστά στὴν πόρτα του, ἐβγάλε τοὺς μαντήλους του και σφράγισε τὸν ἰδωτά του, ἵστας τὸ καπέλο του και χτύπησε. «Η ὑπέροχια ἤτανε ἔυπνητη, φαινεται, κ' ἔτρεξεν ἀμέσως νὰ τον ἀναίξῃ. Ο Ζαχαρίας περιέμενε μὲν χτυποδέλτην ἀπόνυμη τὰ τοι πῆ, ἐντιγότανε ἀπ' τὴν ἀνύπονοτητὶν του...»

Ἐν πηρέτοι τὸν κύπταεις καλά-καλά, ἔβγαλε τὸ κεφάλι της ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα, ἐργάζεις μιὰ ματιὰ στὸ δρόμο κι' ὅταν βεβαιώθηκε πώς είνε μόνος του τὸν ρώτησε ἀπότομα :

— "Η κυρία;...
— "Ε καλά, μήν
αντείστοι... "Η κυ-
ρία;... Η κυρία κα-
βηκε στὸν Πει-
αδ. Θὰ μελνῃ λί-
μερές στη θεία
μεριά... Στη θεία της
πατάλαβες; Κλείστε.
Εγώ προσέρχομαι.

